

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2024-2025

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Γενικοί δείκτες επιτυχίας – Μαθησιακά αποτελέσματα¹

Μέσα από τη διδασκαλία του μαθήματος της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας στη Β΄ Λυκείου κατεύθυνσης επιδιώκεται οι μαθητές/μαθήτριες να:

- Α. Επεξεργάζονται το αρχαιοελληνικό κείμενο σε σχέση με το κειμενικό όλον και το επικοινωνιακό πλαίσιο παραγωγής του, διακρίνουν κειμενικά χαρακτηριστικά και προσδιορίζουν την ταυτότητα του κειμένου.
- Β. Επεξεργάζονται το κείμενο ως περιεχόμενο, εντοπίζουν και διερευνούν κειμενικά στοιχεία και κατανοούν την δομή (συνεκτικότητα) του κειμένου.
- Γ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως μορφή: λεξιλόγιο, γραμματικά φαινόμενα (μορφολογία και λειτουργικότητα), συντακτικά φαινόμενα (δόμηση του λόγου και λειτουργικότητα).
- Δ. Επεξεργάζονται το κείμενο ως χώρο συνάντησης αρχαίου και σύγχρονου κόσμου: Κατανοούν και αποδίδουν το κείμενο στα Νέα Ελληνικά, προσεγγίζουν βιωματικά, κριτικά και διαχρονικά τα στοιχεία του κειμένου, συσχετίζουν γνώσεις, στάσεις και αξίες με τη σύγχρονη πραγματικότητα, προσεγγίζουν διεπιστημονικά/διαθεματικά το κείμενο με αξιοποίηση πολυτροπικού υλικού.

Βασικές αρχές διδασκαλίας του μαθήματος

Το μάθημα της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας από πρωτότυπο διδάσκεται κυρίως με βάση τις αρχές της επικοινωνιακής – κειμενοκεντρικής προσέγγισης. Συνεξετάζονται η μορφή και το περιεχόμενο του κειμένου, με τρόπο που να αναδεικνύουν τις γλωσσικές επιλογές του συγγραφέα και να δείχνουν πώς αυτές συμβάλλουν στην οικοδόμηση των νοημάτων του κειμένου. Γίνεται αναφορά στο πλαίσιο επικοινωνίας, στις λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές του συγγραφέα αλλά και στο ύφος, την οργάνωση/δομή του λόγου και τους μηχανισμούς συνοχής και συνεκτικότητας του κειμένου.

Ειδικότερα, στη Β΄ τάξη Λυκείου κατεύθυνσης ο σκοπός της διδασκαλίας της Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας είναι κατά κύριο λόγο η **συστηματοποίηση, η εμπέδωση** των γνώσεων των προηγούμενων τάξεων και η **εμβάθυνση** στον αρχαίο ελληνικό λόγο, ώστε οι μαθητές/μαθήτριες που επέλεξαν το μάθημα **να το αγαπήσουν, να θέσουν γερές βάσεις για τη Γ΄ Λυκείου** και βαθμιαία να αποκτήσουν την ικανότητα **να κατανοούν, να ερμηνεύουν** τους αρχαίους Έλληνες συγγραφείς από το πρωτότυπο και να γίνονται δέκτες των μηνυμάτων τους. Ο σκοπός αυτός ενισχύεται περαιτέρω με τα κείμενα της **Θεματογραφίας, κείμενα ρητορικής**.

Για τον σκοπό αυτό εφαρμόζονται οι ακόλουθες αρχές διδασκαλίας:

1. Εξέταση του κειμένου ενταγμένου στο **γραμματειακό του είδος** και στο **ιστορικοκοινωνικό του πλαίσιο**, με τις απαραίτητες σχετικές πληροφορίες.
2. **Ορθή, εκφραστική ανάγνωση** από τον/την εκπαιδευτικό και αξιοποίηση της *κατὰ κῶλα* γραφής. Η αποτελεσματικότητα της ανάγνωσης ενισχύεται με **αναγνωστική οδηγία** προς τους/τις μαθητές/μαθήτριες, ώστε αφενός αυτοί να μην παρακολουθούν παθητικά και αφετέρου να αναδειχθούν τα υπό έμφαση στοιχεία του κειμένου. Ύστερα από προετοιμασία, ενθαρρύνεται η **μεγαλόφωνη ανάγνωση και από τους/τις μαθητές/μαθήτριες**.
3. **Ολιστική και κειμενοκεντρική προσέγγιση**. Η ολιστική προσέγγιση αφορά την **ισομερή συνεξέταση μορφής και περιεχομένου** (γλώσσα και νοήματα), ενώ η κειμενοκεντρική αφορά την **κατανόηση του κειμένου** με βάση τις πληροφορίες που δίνει το ίδιο το κείμενο (και όχι άλλες, εκτός κειμένου).
4. **Τριμερής πορεία όλο-μέρος-όλο**. Ενδεικτικά:
Όλο: η συνολική ανάγνωση του κειμένου
Μέρος: ενότητες/περίοδοι/κῶλα ή τομείς κειμενικής ανάλυσης (γλωσσικός, αισθητικός, πραγματολογικός)
Όλο: συνολική αποτίμηση της αξίας και σημασίας του κειμένου, κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου.

¹ Βλ. Αναλυτικό Πρόγραμμα Αρχαίων Ελληνικών – Δείκτες Επιτυχίας και Δείκτες Επάρκειας

5. Πορεία από τα Νέα Ελληνικά (και την κυπριακή διάλεκτο) στα Αρχαία Ελληνικά, από το γνωστό και οικείο στο νέο, ώστε να εντοπίζουν και να κατανοούν τις ομοιότητες και διαφορές μεταξύ Αρχαίων και Νέων Ελληνικών.
6. **Αξιοποίηση βασικών βιβλίων αναφοράς** (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή). Αποτελεί καλλιέργεια βασικής δεξιότητας η χρήση γραμματικής, συντακτικού και λεξικών της Αρχαίας (αλλά και Νέας) Ελληνικής. Τα φαινόμενα επεξηγούνται με την αξιοποίηση της Γραμματικής/Συντακτικού. Νοείται ότι η χρήση φυλλαδίων περιορίζεται στα απολύτως απαραίτητα, μόνο αν έχουν προσθετική αξία.
7. Συστηματική διδασκαλία των **γραμματικών και συντακτικών φαινομένων** με βάση το κείμενο/θεματογραφία και **όχι αποπλαισιομένα**. Η **γραμματική και το συντακτικό αξιοποιούνται ως εργαλεία κατανόησης του κειμένου και δεν συνιστούν αυτοσκοπό** του μαθήματος. Αναδεικνύεται η λειτουργία των γραμματικο-συντακτικών επιλογών του συγγραφέα, ώστε οι μαθητές/μαθήτριες να οδηγηθούν στην κατανόηση και ερμηνεία του κειμένου.
8. Τα **κατάλληλα κείμενα θεματογραφίας** (ρητορική) αξιοποιούνται **και** για σκοπούς επανάληψης, εμπέδωσης, και εμπάθυνσης των γραμματικών και συντακτικών φαινομένων και καλλιέργεια δεξιοτήτων κατανόησης κειμένου. **Η θεματογραφία διδάσκεται συστηματικά, 1-2 δ.π. την εβδομάδα**. Στην προσπέλασή τους μπορεί να αξιοποιηθεί και η **χρήση παράλληλης νεοελληνικής μετάφρασης**.
9. **Η μετάφραση συνιστά γόνιμη και δημιουργική διαδικασία**, η οποία δείχνει ότι οι μαθητές/μαθήτριες κατανοούν τα κύρια νοήματα του κειμένου καθώς και τα γραμματικά και συντακτικά στοιχεία της γλώσσας (μορφή και περιεχόμενο). Η μετάφραση αντιμετωπίζεται ως στοιχείο που υποβοηθά την ερμηνεία των κειμένων και όχι ως αυτοσκοπός της διδασκαλίας· ως διαδικασία που αξιοποιεί το «**τι**» (περιεχόμενο), «**πώς**» (λεξιλογικές και γραμματικές επιλογές, εκφραστικά μέσα, ύφος, επικοινωνιακό πλαίσιο, οργάνωση και δομή του λόγου, συνοχή και συνεκτικότητα) και «**γιατί**» (μηνύματα, αξίες, αντιλήψεις, αρχές) του κειμένου. Αξιοποιούνται: πολλαπλές αποδόσεις/μεταφράσεις, παραγωγή μετάφρασης, κριτική μετάφρασης, διόρθωση μετάφρασης κ.ά.
10. **Συνδυασμός μαθητοκεντρικών μεθόδων** (διερευνητική, ανακαλυπτική, συνεργατική, επίλυση προβλήματος κ.ά.), **επαγωγική μέθοδος, διαθεματικότητα, δημιουργικές δραστηριότητες, πρόκληση ενδιαφέροντος, καλλιέργεια δεξιοτήτων, αξιοποίηση της τεχνολογίας** και οτιδήποτε καθιστά τη διαδικασία μάθησης ενεργητική και αποτελεσματική.
11. **Βιωματικότητα και επικαιροποίηση**, ώστε να αναδειχθεί **και** η χρησιμότητα του μαθήματος.
12. **Μελέτη και εφαρμογή του Αναλυτικού Προγράμματος**, **επιλογή** από τις **ενδεικτικές δραστηριότητες** που προτείνονται στους ΔΕ/ΔΕ.
13. **Τήρηση του προβλεπόμενου προγραμματισμού, ώστε να καλυφθούν ορθά** όλες οι ενότητες.
14. **Αξιολόγηση**: βλ. σχετικές οδηγίες <https://archm.schools.ac.cy/index.php/el/yliko/axiologisi>.
Διδακτικά εγχειρίδια
 - *Δάλκος, Κ.Ι., Δάλκος, Χ.Ι., Μανουσόπουλος, Γ.Π., Μπονόβας, Ν.Ι., & Παργινός, Σ.Α. (χ.χ). Ρητορικά κείμενα Β' Γενικού Λυκείου Θεωρητικής Κατεύθυνσης*. Αθήνα: Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος». (https://sch.cy/sm/435/ritorika_keimena_b_lyk_vm.pdf)
 - *Αρχαία Ελληνική Γλώσσα Β' Λυκείου. Μάθημα Κατεύθυνσης. Προτεινόμενα ενδεικτικά κείμενα θεματογραφίας*. (2017). Λευκωσία: Υ.Α.Π. (https://sch.cy/sm/435/archaia_ellinika_kat_b_lyk.pdf)
 - Οικονόμου Μ. Χ. (χ.χ.). *Γραμματική της Αρχαίας Ελληνικής, Γυμνασίου – Λυκείου*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://sch.cy/sm/435/grammatiki_archaias_ellinikis.pdf)
 - Μουμπζάκη Α. Β. (χ.χ.). *Συντακτικό της Αρχαίας Ελληνικής, Α' Β' Γ' Ενιαίου Λυκείου*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_lyk.pdf)
 - Μπίλλα, Π. (χ.χ.). *Συντακτικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας, Α' Β' Γ' Γυμνασίου*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://sch.cy/sm/435/syntaktiko_archaias_ellinikis_gym.pdf)
 - Συμεωνίδης, Χ., Ξενής, Γ., & Φλιάτουρας, Α. (χ.χ.). *Λεξικό Αρχαίας Ελληνικής Γλώσσας. Α', Β', Γ' Γυμνασίου*. Αθήνα: Ο.Ε.Δ.Β. (https://sch.cy/sm/435/leksiko_archaias_ellinikis_glossas.pdf)

Επειδή το μάθημα είναι γλωσσικό και η προσέγγιση σπειροειδής, προϋποτίθεται η γνώση των διδαχθέντων κατά την προηγούμενη χρονιά και τετράμηνο (βλ. ΔΕ/ΔΕ). Ο/Η διδάσκων/-ουσα ελέγχει αν οι μαθητές/μαθήτριες γνωρίζουν το λεξιλόγιο, τα διδαγμένα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα της Α΄ Λυκείου, τα επαναφέρει διαρκώς, καλύπτει τυχόν αδυναμίες και εμβαθύνει σε αυτά, κυρίως μέσα από την επεξεργασία κειμένων θεματογραφίας (σε σταθερή βάση, 1-2 δ.π. την εβδομάδα). Για τη διδασκαλία θεματογραφίας μπορεί να αξιοποιηθεί η χρήση παράλληλης μετάφρασης/απόδοσης στα Ν.Ε.

Οι μαθητές/μαθήτριες αξιολογούνται και σε λεξιλόγιο, γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που διδάχθηκαν στην Α΄ Λυκείου.

Αρχαία Ελληνικά Β΄ Λυκείου κατ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025	
Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)			
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα - Διδακτικές οδηγίες	Δ.Ε./Δ.Ε.	Δ.Π.
Εισαγωγή στη Ρητορική	<ul style="list-style-type: none"> Η ρητορική στην Αρχαία Ελλάδα, σελ. 9-22 (απλή επεξήγηση της έννοιας <i>φυσική ρητορεία</i>, απλή αναφορά στη γέννηση της συστηματικής ρητορείας από τους Συρακόσιους Κόρακα και Τεισία (σελ. 9-10), αναφορά στην Αθήνα και τους σοφιστές, στους δισσούς λόγους (σελ.12-13), τα είδη του αττικού ρητορικού λόγου (σελ. 15-18), τα μέρη του ρητορικού λόγου, αναφορά [η επεξήγηση θα γίνει με βάση το κείμενο, βλ. στον προγραμματισμό τις επιμέρους παραγράφους] (σελ. 18-20), τα προσόντα του ρήτορα-απλή αναφορά (σελ. 21-22) Οι λογογράφοι και το έργο τους, σελ 29. Ο βίος, το έργο και η αξία του έργου του Λυσία (απλή αναφορά), σελ. 31-33 	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες A1, A2	2 δ.π.
Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου 1-3 (πρωτότυπο) <u>Ενδεικτική θεματογραφία:</u> 1. Λυσίου Ὑπὲρ τοῦ ἀδυνάτου 1-3 (παράλληλο προοίμιο) 2. Ἀνδοκίδου Περί τῶν μυστηρίων 1-2, 8 (παράλληλο προοίμιο)	<ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή, σελ. 79-80 Σημασία του προοιμίου σε έναν ρητορικό λόγο Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. Λεξιλογικά (π.χ. <i>σύννοια</i>, <i>ἠγοῦμαι</i>) Συντακτικά φαινόμενα: <ul style="list-style-type: none"> Επιθετική και επιρρηματική μετοχή, συνημμένη και απόλυτη: σταδιακή διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα. Οι μαθητές/-τριες έχουν ήδη εξοικειωθεί με το φαινόμενο στην Α΄ Λυκείου. Κατηγορηματική μετοχή: διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα. Μετασχηματισμός ειδικής πρότασης σε: α) Ειδικό απαρέμφατο β) Κατηγορηματική μετοχή (αξιοποίηση του Συντακτικού και εφαρμογή στα κείμενα) Μετασχηματισμός ειδικού απαρεμφάτου και κατηγορηματικής μετοχής σε ειδική πρόταση (αξιοποίηση του Συντακτικού και εφαρμογή) Επιρρηματικοί προσδιορισμοί (επιρρήματα και εμπρόθετοι) όσοι απαντούν στα κείμενα, από την §1κ.ε. (επεξήγηση του φαινομένου με αξιοποίηση του Συντακτικού, εντοπισμός στα κείμενα) Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν κατά την προηγούμενη χρονιά (κύριοι όροι πρότασης, απαρεμφατική σύνταξη, α΄ και β΄ όρος σύγκρισης, δευτερεύουσες προτάσεις κ.ά.) 	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες A1, A2, B1, B2, B3, Γ1, Γ2, Γ3, Γ4, Γ5, Γ6, Δ1, Δ2, Δ3, Δ4	Μαντ.: 15 δ.π. Θεματ.: 5 δ.π.

Αρχαία Ελληνικά Β΄ Λυκείου κατ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025	
Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)			
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα - Διδακτικές οδηγίες	Δ.Ε./Δ.Ε.	Δ.Π.
	<ul style="list-style-type: none"> • Γραμματικά φαινόμενα: Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν κατά την προηγούμενη χρονιά (π.χ. κλίσεις ουσιαστικών και επιθέτων, ομαλά και ανώμαλα παραθετικά, παθητικοί χρόνοι) • Αρχικοί χρόνοι ρημάτων: <i>ἔχω, τυγχάνω, λέγω, βάλλω, εἰμί, ἀκούω, φαίνομαι, δέομαι</i> • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ορθογραφία κειμένου • Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό, ενεργητική-παθητική σύνταξη), και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει π.χ. ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. 		
<p>Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου 4-5 (πρωτότυπο)</p> <p><u>Ενδεικτική θεματογραφία:</u> Ἴσοκράτους Ἀρεοπαγίτικὸς 80-81 (Δευτερεύουσες συμπερασματικές προτάσεις)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σημασία της διήγησης - απόδειξης σε έναν ρητορικό λόγο • Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά (π.χ. <i>πέμπω, δήμος</i>) • Συντακτικά φαινόμενα: <ul style="list-style-type: none"> - Δευτερεύουσες συμπερασματικές προτάσεις: διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν κατά την προηγούμενη χρονιά (κύριοι ὀροι πρότασης, απαρεμφατική σύνταξη, επιθετική, κατηγορηματική και επιρρηματική μετοχή, συνημμένη και απόλυτη, α΄ και β΄ ὀρος σύγκρισης, δευτερεύουσες προτάσεις κ.ά.) • Γραμματικά φαινόμενα: <ul style="list-style-type: none"> - Συνηρημένα ρήματα β΄ τάξης ενεργητικής και μέσης φωνής: επεξήγηση και εφαρμογή του μηχανισμού της συναίρεσης με αξιοποίηση της Γραμματικής - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν κατά την προηγούμενη χρονιά (π.χ. κλίσεις ουσιαστικών και επιθέτων, ομαλά και ανώμαλα παραθετικά, παθητικοί χρόνοι) • Αρχικοί χρόνοι: <i>ἀμαρτάνω, ἀφικνοῦμαι, πέμπω, ἔρχομαι</i> • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ορθογραφία κειμένου • Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό, ενεργητική-παθητική σύνταξη), και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει π.χ. ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. 	<p>Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες A1, B1, B2, Γ1, Γ2, Γ3, Γ4, Γ4, Γ5, Δ1, Δ2</p>	<p>Μαντ.: 15 δ.π.</p> <p>Θεματ.: 5 δ.π.</p>
<p>Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου 6-7 (πρωτότυπο)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά (π.χ. <i>φέρω</i>) 	<p>Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες A1, B1, B2, Γ1, Γ2, Γ3,</p>	<p>Μαντ.: 9 δ.π.</p>

Αρχαία Ελληνικά Β΄ Λυκείου κατ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025	
Α΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)			
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα - Διδακτικές οδηγίες	Δ.Ε./Δ.Ε.	Δ.Π.
<u>Ενδεικτική θεματογραφία:</u> 1. Λυσίου <i>Υπὲρ τοῦ ἄδυνάτου</i> 4-7 (ἀπόδειξη) 2. Δημοσθένους <i>Κατὰ Φιλίππου Δ΄</i> 29-30 (Δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις)	<ul style="list-style-type: none"> • Συντακτικά φαινόμενα: <ul style="list-style-type: none"> - Δευτερεύουσες χρονικές προτάσεις: διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα. Αξιοποιείται και η χρονική πρόταση της §4. Οι δευτερεύουσες χρονικές υποθετικές προτάσεις προτείνεται να διδαχθούν σε κατοπινό στάδιο με την αξιοποίηση κατάλληλης θεματογραφίας. - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν κατά την προηγούμενη χρονιά (κύριοι όροι πρότασης, απαρεμφατική σύνταξη, επιθετική, κατηγορηματική και επιρρηματική μετοχή, συνημμένη και απόλυτη, α΄ και β΄ όρος σύγκρισης, δευτερεύουσες προτάσεις κ.ά.) • Γραμματικά φαινόμενα: Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν κατά την προηγούμενη χρονιά (π.χ. κλίσεις ουσιαστικών και επιθέτων, ομαλά και ανώμαλα παραθετικά, παθητικοί χρόνοι) • Αρχικοί χρόνοι: <i>φέρω, ψηφίζομαι, γινώσκω, βούλομαι, λείπω, λείπομαι</i> • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ορθογραφία κειμένου • Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό, ενεργητική-παθητική σύνταξη, τελική πρόταση-τελική μετοχή), και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει π.χ. ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. 	Γ4, Γ5, Γ6, Δ1, Δ2, Δ3	Θεματ.: 5 δ.π.
Διαγωνίσματα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες			4 δ.π.
Σύνολο δ.π. Α΄ Τετραμήνου			60

Αρχαία Ελληνικά Β΄ Λυκείου κατ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025	
Β΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)			
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα - Διδακτικές οδηγίες	Δ.Ε./Δ.Ε.	Δ.Π.
Λυσίου <i>Υπὲρ Μαντιθέου</i> 8-9 (πρωτότυπο) <u>Ενδεικτική θεματογραφία:</u> Δημοσθένους <i>Περὶ συντάξεως</i> 28-31 (ομοιόπτωτοι και ετερόπτωτοι προσδιορισμοί)	<ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά (π.χ. <i>ποιῶ, δύναμαι</i>) • Συντακτικά φαινόμενα: <ul style="list-style-type: none"> - Πλάγιες πτώσεις ως ετερόπτωτοι προσδιορισμοί: σταδιακή διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα. - Πλάγιες ερωτηματικές προτάσεις: διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν κατά την προηγούμενη χρονιά (κύριοι όροι πρότασης, απαρεμφατική σύνταξη, επιθετική, κατηγορηματική και 	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες Α1, Β1, Β2, Γ1, Γ2, Γ3, Γ4, Γ5, Γ6, Δ1, Δ2, Δ3	Μαντ.: 4 δ.π. Θεματ.: 6 δ.π.

Αρχαία Ελληνικά Β΄ Λυκείου κατ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025	
Β΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)			
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα - Διδακτικές οδηγίες	Α.Ε./Δ.Ε.	Δ.Π.
	<p>επιρρηματική μετοχή, συνημμένη και απόλυτη, α΄ και β΄ όρος σύγκρισης, δευτερεύουσες προτάσεις κ.ά.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Γραμματικά φαινόμενα: Συνηρημένα ρήματα α΄ τάξης ενεργητικής και μέσης φωνής: επεξήγηση και εφαρμογή του μηχανισμού της συναίρεσης με αξιοποίηση της Γραμματικής • Αρχικοί χρόνοι: <i>πάσχω, όρω, δοκεῖ, δύναμαι</i> • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ορθογραφία κειμένου • Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό, ενεργητική-παθητική σύνταξη), και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει π.χ. ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. 		
<p>Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου 10-13 (προτότυπο)</p> <p><u>Ενδεικτική θεματογραφία:</u> Λυσίου Ὑπὲρ τῶν Ἀριστοφάνους χρημάτων 1-3 (δ. εναντιωματικές και δ. αναφορικές προτάσεις)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Σημασία της μαρτυρίας σε έναν ρητορικό λόγο. • Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά (π.χ. λείπω) • Συντακτικά φαινόμενα: <ul style="list-style-type: none"> - Δευτερεύουσες εναντιωματικές προτάσεις: διδασκαλία με αξιοποίηση των κειμένων, του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα, μετατροπή εναντιωματικής μετοχής της §10 σε δευτερεύουσα εναντιωματική πρόταση - Δευτερεύουσες ονοματικές και επιρρηματικές αναφορικές προτάσεις: διδασκαλία με αξιοποίηση της § 11 του Μαντιθέου, της θεματογραφίας και του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν κατά την προηγούμενη χρονιά (κύριοι όροι πρότασης, απαρεμφατική σύνταξη, επιθετική, κατηγορηματική και επιρρηματική μετοχή, συνημμένη και απόλυτη, α΄ και β΄ όρος σύγκρισης, δευτερεύουσες προτάσεις κ.ά.) • Γραμματικά φαινόμενα: <ul style="list-style-type: none"> - Συνηρημένα ρήματα γ΄ τάξης ενεργητικής και μέσης φωνής: επεξήγηση και εφαρμογή του μηχανισμού της συναίρεσης με αξιοποίηση της Γραμματικής - Ρήματα <i>δείκνυμι – δείκνυμαι, φημί:</i> επεξήγηση του φαινομένου με αξιοποίηση της Γραμματικής • Αρχικοί χρόνοι: <i>νέμω, ζῶ, γίγνομαι, λείπω, οἰκῶ, ψεύδομαι, ἠγοῦμαι, σκοποῦμαι, νομίζω, στρατεύω, φημί</i> • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ορθογραφία κειμένου • Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό, ενεργητική-παθητική σύνταξη), και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει π.χ. ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. 	<p>Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες Α1, Β1, Β2, Β3, Γ1, Γ2, Γ3, Γ4, Γ5, Γ6, Δ1, Δ2, Δ3, Δ4, Δ5</p>	<p>Μαντ.: 8 δ.π.</p> <p>Θεματ.: 6 δ.π.</p>
<p>Λυσίου Ὑπὲρ Μαντιθέου 14-17 (μετάφραση)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ερμηνεία του αρχαίου κειμένου • Λεξιλογικά (π.χ. <i>συμβουλεύω, κτάομαι -ῶμαι</i>) 	<p>Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες</p>	<p>Μαντ.: 1 δ.π.</p>

Αρχαία Ελληνικά Β΄ Λυκείου κατ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025	
Β΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)			
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα - Διδακτικές οδηγίες	Δ.Ε./Δ.Ε.	Δ.Π.
<p><u>Ενδεικτική θεματογραφία:</u> 1. Δημοσθένους <i>Περὶ τῶν ἐν χερρονήσῳ</i> 48-49 (Υποθετικοί λόγοι) 2. Λυσίου <i>Κατὰ Ἀλκιβιάδου λιποταξίου</i> (Α) 11-13 (Υποθετικοί λόγοι)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Συντακτικά φαινόμενα: <ul style="list-style-type: none"> - Δευτερεύουσες υποθετικές προτάσεις: διδασκαλία με αξιοποίηση θεματογραφίας, του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα. - Είδη υποθετικών λόγων: διδασκαλία με αξιοποίηση του Συντακτικού και εφαρμογή στα κείμενα. Προτείνεται η αξιοποίηση των υποθετικών λόγων του Προοιμίου (§1-3). • Γραμματικά φαινόμενα: <ul style="list-style-type: none"> - Ρήματα <i>δίδωμι</i> – <i>δίδομαι</i>, <i>ἴστημι</i> – <i>ἴσταμαι</i>, <i>εἶμι</i>, <i>οἶδα</i>, <i>ἴημι</i> – <i>ἴεμαι</i>, <i>τίθημι</i> – <i>τίθεμαι</i> (επεξήγηση με αξιοποίηση της Γραμματικής) - Αόριστος β΄ κατά τα εις – μι (επεξήγηση με αξιοποίηση της Γραμματικής) • Αρχικοί χρόνοι: <i>συλλέγω</i>, <i>οἶδα</i>, <i>κτῶμαι</i>, <i>βαίνω</i>, <i>λαμβάνω</i>, <i>ἀποθνήσκω</i>, <i>εἶμι</i> • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ορθογραφία κειμένου • Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό, ενεργητική-παθητική σύνταξη), και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει π.χ. ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. 	B1, B2, Γ1, Γ2, Γ3, Γ4, Γ6, Δ2, Δ3	Θεματ.: 6 δ.π.
<p>Λυσίου <i>Υπὲρ Μαντιθέου</i> 18-19 (πρωτότυπο)</p> <p><u>Ενδεικτική θεματογραφία:</u> 1. Δημοσθένους <i>Κατὰ Φιλίππου Α΄</i> 1-2 (δ. παραχωρητικές προτάσεις) 2. Λυκούργου <i>Κατὰ Λεωκράτους</i> 75-76 (δ. χρονικές-υποθετικές προτάσεις)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κατανόηση και απόδοση του κειμένου στα Ν.Ε. • Λεξιλογικά (π.χ. <i>τελέω-ᾶ</i>) • Συντακτικά φαινόμενα που θα καλυφθούν μέσα από Θεματογραφία: <ul style="list-style-type: none"> - Δευτερεύουσες παραχωρητικές προτάσεις: διδασκαλία με αξιοποίηση θεματογραφίας, του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα. - Δευτερεύουσες χρονικές υποθετικές προτάσεις: διδασκαλία με αξιοποίηση θεματογραφίας, του Συντακτικού, εφαρμογή στα κείμενα. - Ο/Η εκπαιδευτικός, με βάση τα φαινόμενα του κειμένου, επαναφέρει σταδιακά και επιλεκτικά όσα διδάχθηκαν κατά την προηγούμενη χρονιά (κύριοι όροι πρότασης, απαρεμφατική σύνταξη, επιθετική, κατηγορηματική και επιρρηματική μετοχή, συνημμένη και απόλυτη, α΄ και β΄ όρος σύγκρισης, δευτερεύουσες προτάσεις κ.ά.) • Αρχικοί χρόνοι: <i>ἐργάζομαι</i>, <i>ὠφελᾶ</i>, <i>τελᾶ</i>, <i>διαλέγομαι</i> • Μεταφορά κειμένου από τα Νέα Ελληνικά στα Αρχαία • Ορθογραφία κειμένου • Οι μαθητές/-τριες ασκούνται στον μετασχηματισμό προτάσεων του κειμένου (αλλαγές σε χρόνους, εγκλίσεις, αριθμό, ενεργητική-παθητική σύνταξη), και επισημαίνουν την αλλαγή που επέρχεται στο περιεχόμενο του κειμένου, όταν αλλάξει π.χ. ο χρόνος, η έγκλιση, ο αριθμός ενός υποκειμένου, μίας αντωνυμίας, ενός ρήματος κ.ά. 	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες A1, B1, B2, Γ1, Γ2, Γ3, Γ4, Γ5, Γ6, Δ1, Δ2, Δ3, Δ4	Μαντ.: 4 δ.π. Θεματ.: 5 δ.π.
<p>Λυσίου <i>Υπὲρ Μαντιθέου</i> 20-21 (μετάφραση)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ερμηνεία του αρχαίου κειμένου 	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες	1 δ.π.

Αρχαία Ελληνικά Β΄ Λυκείου κατ.		Ενδεικτικός Προγραμματισμός 2024-2025	
Β΄ Τετράμηνο (4 διδακτικές περιόδους)			
Ενδεικτικά κείμενα	Διδακτέα - Διδακτικές οδηγίες	Δ.Ε./Δ.Ε.	Δ.Π.
		A1, B1, B2, Γ5, Γ6, Δ3, Δ4	
Λυσίου <i>Υπὲρ Μαντιθέου</i>	<ul style="list-style-type: none">Συνολική θεώρηση του έργου	Βλ. ενδεικτικές δραστηριότητες A1, B1, B2, Γ6, Δ3, Δ4, Δ5	1 δ.π.
Διαγωνίσματα-Ανατροφοδότηση / Εργασίες			4 δ.π.
Επανάληψη για την ενιαία τελική γραπτή εξέταση (αξιοποίηση θεματογραφίας)			4 δ.π.
Σύνολο δ.π. Β΄ Τετραμήνου			50 δ.π.
Σύνολο διδακτικών περιόδων έτους			110 δ.π.